

2020–2030

Nunaliit Aulajut

**Nunavummi Ulapqinirmut, Ulapqinikkut
Ulapqidjutauvaktut Ulapqipkainikkullu Havauhikhanik**

© 2020 Nunavut Kavamanga

Aadjikutaliuqtakhaungittut. Uvani ilangani uvaniitun titiraqhmayuq aadjiliuqtukhautun, tutquqtaulunilu piyaangani qaritaulyaqidjutingnik, tuyuqtauluniluuniit, qanurlikiak, qanurluuniit qanuriliurutikhhatigun, qaritauyakkut, ingniqutitigun, aadjiliurutitigun, nipiiliuqtaunikkut, allanikluuniit, taima piqaqtinanik titiraqhmayumik angirutikharnik talvanga Nunavut Kavamangamin talvuuna malikhautitigun talvanga Aadjiliurnikkut Maligaq.

Nunavut Kavamanga

Ulapqinikkut Hulilukaarutikhanullu Havagviaat

Nunalingni Kavamatkunillu Pivikhaqautikkut

PO Box 440, 3090 6th Street, Qamanittuaq, Nunavut XOC OAO

Hivajautaa: 1-888-765-5506 (akiituuq), imaaluuniit 867-793-3310

Nunaliit Aulajut

**Nunavunmi Ulapqinirmut, Ulapqinikkut Ulapqidjutauvaktut
Ulapqipkainikkullu Havauhikhanik**

Nunavumi, angunahuarniq, haakirniq, miqhurnik, muqpangniq, nuumirniq, qilaujarniq, badminton ulapqiut, paungaqtarniq ilagiyait hulidjutit aliagiyavut.

Una Qanurininga takuupkaiyuq Inuit inuudjuhiinik, ilitquhiinik, inuuhirmilu atuqtunik. Apputigiyaq ihumagiyaqaqtuq qanuq atuqpaktaptingnik aulariqpagiangani upitpagianganilu nunagiyaptingni pidjuutauyurlu maliruakhamik atuqtukhanik qulini 10 ukiuni.

Kavamat Nunavumi Ulapqinikkut Hulilukaarutikhanullu Havagvia havaaqaqtut atulirninganik Qanuriningani iniqtigakhanik havaqatigilugit amigaitut inuit, ikayuqtiriit, nunagiyauyulu ihumagiyaqaqtunik atuqpaaliriangani ulapqidjutit, timimi hulidjutit, tuninguiqtirijutiniklu imaa nakurutauyunik aanniaqtailinikut, inuuhiqatiarnirmik, inuutarutinik Nunavumi.

ILUANIITUT

3 Ministam Uqauhiit

4 Apputikhak Hivumut

10 Inuudjuhiq

12 Qinirniq Hivunikhamik

**14 Tikuaqtuiyuq
Apputiptingnik**

**16 Ikajuritti piliuqatauluhi
Nunavunmi Ulapqinirmut,
Ulapqinikkut Ulapqidjutauvaktut
Ulapqipkainikkullu Havauhikhanik**

**18 Tikinahuarutit #1: Aulariktut
Inuudjuhiit**

**20 Tikinahuarutit #2: Iliharvikhanik
Ikajuutikhainniklu**

**22 Tikinahuarutit #3:
Hivuliqhurnirmik
Ayuruirutinikluy**

**24 Tikinahuarutit #4: Ilaliutinik
Havaqatiriingnirlu**

**26 Tikinahuarutit #5: Inikhat
Inigiyauyulu**

**28 Pihugiami Apputauyumi
Atautikut**

30 Tikitakhaa

Nunaliit Aulajut: Nunavumi Ulapqidjutinik, Timimilu Hulidjutinik, Tuninguiqtiridjutiniklu Qanurininganik ihuaqhaqtauhimayuq Common Ground Consulting-kunit Timiuyumit havaariyainik Caroline Sparks unalu Flo Frank. Takuupkaiyuq uqauhiinik inuit humiliqaa Nunavumit ihumagiyainik ikayuqtiginit, uqaqtiriirnirmiit, naunaiyautinilu. Kavamat Nunavumi Ulapqinikkut Hulilukaarutikhanullu Havagvia quyagiyyait inulramiit, inirnirit, ulapqiyunik munaqhiyyit, akiliqtuqtaugitut havaktut, ukiuqtaqtumi, nunagiayuymilu timiuyumi titiqiqiyit, tuninguiqtirijutinik atuqtut, kavamani Inuitlu timiuyuni havaktit, aalalu ikayuqtuingmata apqutikhamik atuqtukhanik qulini ukiuni.

MINISTAM UQAUHIIT

Nan'ngariyauyumut

Lorne Kusugak

Minista Nunalingni

Kavamatkunillu

Pivikhaqautikkuni Havagviani

Kavamat Nunavumi tuniqhimayut atuqtitivaaliriangani, pivalianinganik, atuqtinirmiklu ulapqidjutinik, timimi hulidjutinik, tuninguiqtirijutinik atuqtuukhanik tamainit Nunavumiutanit.

Una Qanurininga pihimayuq tikuaqtijutiinit ihumatuyunilu nunagiayaptingni ilauyunit, inulramirnit, inirniuyunit, kavamani havagviuyunit, ukiuqtaqtumilu nunagiayayumilu ulapqinirmik tuninguiqtirijutiniklu pidjuutiqaqtut timiuyut. Tuhaqtugut ublumi nipainit hivunikhamilu hivuliqhuqtinit inulramiriyavut uqauhiqaqtilugit nahuriyamingnik hivunikhami. Taja, apputikhaqaliqtugut aulaniqhaanik ulapqidjutit, timimi hulidjutinik, tuninguiqtirijutiniklu ukiuqtaqtuutiptingni atuqtukhanik qulini ukiuni.

Ulapqidjutinik, timimi hulidjutinik, tuninguiqtirijutiniklu havagviuyut Nunavunmi hagyaiqpaliayut amigaiqpaliavlutiklu. Piqaqtuq atuqtakhanik ilauyaami Inuit igilraat hulidjutaini, ihuaqtuni ulapqidjutini, agiyuni ulapqidjutini, tuninguiqtirijutinik havaani huliviuyuni, ublumat maniqami havaani, ihuaqhaqhimagituni ulapqiuyautini, aalatqiinilu timimi hulidjutinik, ulapqiviuptingni hilamilu maniqami. Qauyimayugut ulapqiniq, timimi hulidjut, tuninguiqtirijutlu nakuuyut nanminiq aaniaqtailijutiptingni inuuhiqtiarutini manikhaqhiutiarutiptingni nunagiayaptingni.

Nunaliit Aulajut: Nunavumi Ulapqidjutinik, Timimi Hulidjutinik, Tuninguiqtirijutiniklu Qanuriningani ihuaqhaiyuq tautuktuuyaanik iniqtigakhaniklu inuuqatiptingnit, havaktunit, nunagiayayunit, munatin, hivuliqhuqtinit, ukiuqtaqtumi nunagiayayumilu timiuyunit akiitumiklu havaktiuptingnit. Qanurininga takuupkaiyuq tuniqhimajutiptingnik Nunavumut kanatamilu atuqaaqtukhanik ulapqidjutini, timimi hulidjutini, tuninguiqtirijutini, aaniaqtailinirmilu. Havaariyaagani iniqtigakhat Qanuriningani ikayuutauniaqtuq uvaptingni qauyivaaliriaptингni nakurutauyunik ulapqinirmiit, timimi huilutimik, tuninguiqtirijutinik agikliqtivilugit havagviptingni ayuruirutit hakugikhivaalirianganilu inuuqatiriigutivut havaktiluta tamapta tautuuktuuyaqaqtaptingnik.

Ulapqiniq, timimi hulidjut, tuninguiqtirijutlu akturniqaqtuq uvaptingnik atauhikut ahiaguluuniit. Aulagiarniq hivumut atautikut, tamapta ilaujiqalaaqtugut atulirninganik uuma Qanurininganik hivunkhainik inuutipta nunagiayayulu.

Nakurmiik,

Nan'ngariyauyumut Lorne Kusugak

Apqutikhaq Hivumut

Humiliqaa Kanatami, ilauvaktugut ulapqinirmi, timimi hulidjutimi, tuninguiqtirijutini aalatqiini pidjuutauyuni. Ukua hulidjutit ikayuutaulaaqtut nanminik aaniaqtailinirmi, pinahuarnirmi nakuuniqhamik, quviahutiarnirmik, inuuhiqatiarnirmik, manikhaqhiutiarutinilu iligaiyautini. Tamaita inuit atulaaliraagamik aannirnaitunik, alianqtunik, ilitquhirmilu aturniqaqtunik hulidjutinik, qanurinigit kigiani agitqiyauyut.

Nunavumi, igilraat ulapqidjuhiinik, ilitquhirmi hulidjutinik, ulapqidjutinik, tuninguiqtirijutiniklu ilagiyait aulariktup, aanniarnaituvlu inuuhirmi.

Ukua hulidjutit ihuaqhivaalirutauyut timimi ihumamilu aanniangininganik, hakugikhivaalirutauvlutiklu qatangutiriini nunagiayuvinilu ilagiigutaini. Akhururutauyulu pivalianiginik ayuruirutit ihuaqtulu inuudjutinik ikayuriangani inuit havaqatiriernigini, ihuaqhiyaagani akhururutit, hakuugikhivaalrianganilu nunagiayuuniitut.

Nunaliit Aulajut: Nunavumi Ulapqidjutinik, Timimi hulidjutinik, Tuninguiqtirijutiniklu Qanuriningani apqutikhaliuqtuq ikayuriangani inuit aaniagitaagani nunagiayunilu hakugikhivaaliriangani. Hakugikhivaalirutigiyavut, ukunanilu hunaniliqaa aulaniqatiaqtuni turaarutiplingnilu ihuaqtumik turaarvikhamik. Una Qanurininga pidjuutauyumayurlu takuupkaqtitaagani atuqtakhaftingnik ukunaniklu ikpigivaaliqtakhaftingnik ahiaguluuniit apqutikhampik ihariangiyauningani.

Ihumagivilaagilugu qanuq inuit aulariqhivaalirnigini, una Qanuriningani tautuktuuyaqaqtayuq agiyuq pivagiangani aalatqit Ihumagiayayut, ihariangiyauyut, atuqaarumayaayulu. Iniqtingakhat ilitquhirmik aturniqaqqtut ilaqaqhutiklu inungnik tamaini ukiuqaqtuni ayugijutiqaqtunilu.

Tungaviqaqtuq Inuit ilitquhiini atuqtainilu, una Qanurininga piquiyuq uvaptingnik hivumut aulaayaaptingni atautikut. Haavitiyuq atuqtakhanik qulini ukiuni maliguyaayunik ukunani:

- **Ulapqinikkut**
Hulilukaarutikhanullu
Havagvingmi havaktivut pigaliayaagani pitquhirmik, atuqtitiyaagani havaanik ikayuutiniklu, pivagianganilu nunagiayuymi, ukiuqtaqtumi, kanatamiliu ulapqidjutimik, timimi hulidjutimik, tuninguiqtirijutimiklu atuqaarumayanik.
- **Havaktut ahiini havagvingni** ihumagiyaqaqtunik Kavamat Nunavumi Turaaqtavut -mi titirauhiani “inuudjuhiq nanminik inuutiarunmi, inuuqatiriitarnirmilu aalamik inungmik nunagiyaptingnilu.”
- **Ilihaiyit, nutaqiqiyit, ahiilu** ikayuqtuiyut nutaqanik inulramirniklu timimigut hulivagiangani ubluntuaraagat.
- **Ulapqiyuliqiyit timiuyut** pipkaiyut atuqtakhanik ilauyaagani akiitumiklu ikayuriangani, munaqtit ulapqipkaiyut, ayuruiqtulu ulapqinirmik ilaqaqtut Inuit Ulapqidjuhiinik.
- **Tuninguiqtirijutiliqiyit timiuyut** aulapkaiyut aalatqiinik amihunik hulidjutinik havaatigut, ulapqiviktigut, hivuliqhuriami ayuiqhanirmik, ahiiniklu ikayuutikhanik
- **Hamliuyut havaktigiyailu** ihuaqhainahuaqtilugit amihut aalatqit atuqaqtakhat ikayuutilu ikayuutaayunik inuutiarutini maniliutiarutinilu nunagiyamingni.
- **Inulramiit, inirnirit, nutaqat,** qatangutiriilu upihimatilugit igilraat hulijugaini, ulapqidjutimi, tuninguiqtirijutimi, Inuit Ulapqidjuhiinik, ubluntuaraagalu timimi hulidjutimi.

Kanatami, pigahuut kanatami makpiraat tikuaqhiyut tamainit atulirumayauyunik ulapqinirmi, timimi hulidjutimi, tuninguiqtirijutimilu. Nunavumi, Ulapqinikkut Hulilukaarutikhanullu Havagviat havaktit havaaqaqtut atuliriangani ukua atuqaarumayaait imaa tukiqatiaqtumik nakurutauyuniklu.

Kanatamiut Ulapqinikut Pitquhia (2012-2022)

ihuaqhajiyuq turaarvikhamik ulapqidjutini akhuuqhaiavlunilu ilauyunik ilituriyaaganii nakuuyut aktunigit ulapqidjutit inungni, nunagiayuni, inuuhirmilu talimanik iniktigakhatigut:

1. Hivuniqhijutit Ulapqinirmik,
2. Tuninguiqtirijutit Ulapqidjutit,
3. Akitaqtautijutit Ulapqinirmik,
4. Ayugitunit Ulapqdijutinik, unalu
5. Ulapqiniq Inuuhirmi Manikhaqhiurutinilu Pivalianinanik.

Havauhikhanut ulapqipkainikkullu Kanadami 2015: Apputauyut Inuuhiqatiarnirmut

tikuaqhiyuuq tuniqhimajutaanik tuninguiqtirijutinik havagviuyunit kavamanilu tamainit tautuktuuyaqtaanik talimalu iniqtigakhanik:

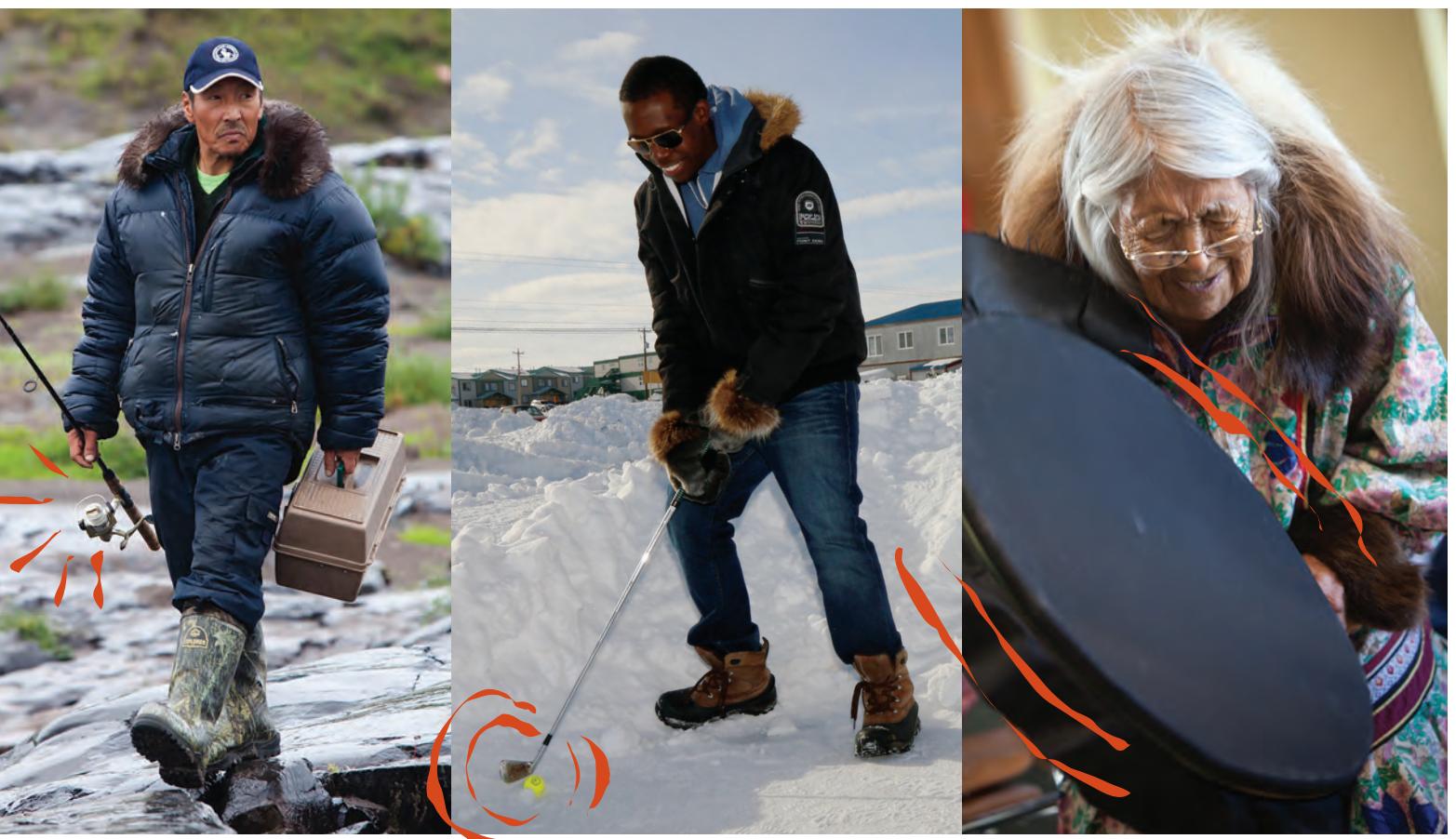
1. Aulariqtumik inuuhirmik,
2. Ilaliutinigit Atulaarniginiklu,
3. Ilaliutinigit Inuit Maniqamiatalu,
4. Ikayuqtuiyut Inigiayayut, unalu
5. Tuninguiqtirijutini Ayuruirutinik

Tamarmik Takujumajait Amigaigjumidjutikhat Ulapqinikkut Ulapqidjutauvaktut Ikhivainnaqhatik Inuuhiriliqtaanik Kanadami: Aulajakpalirmaita (2018-mi)

ikayuqtut ulapqinirmi tuninguiqtirijutinilu atuqaarumayaainik turaarvigiayuuq aaniaqtailinikut Kanatami.

Agiqtauyuq kanatami aviktuqhimayuni/ukiuqtatumilu kavamanit, akhurutiqaqtatut tamainit upidjuutikhanik siksini (6) pidjuutauyunik ihumagiyaniq:

1. Ilitquhirmi Atuinaqtut,
2. Inikhat Inigiayayulu,
3. Inuit Upipkarniginik,
4. Ikayuqtiriigutinik,
5. Hivuliqhurnirmik, unalu
6. Iliharnirmik Hivumut Aulavalianirmiklu

Nunavut piqaqtut atuuhiinaugitumik upalugaiyautinik atulirumayauyuniklu uqauhiqaqtunik tamainit atuqaarumayainik pidjuutiqaqtunik aaniaqtailinirmik, inuuhiqatiarnirmik, inuutiarutiniklu. Ulapqiniq, timimi hulidjut, tuninguiqtirijutilu ilitariyauyut pidjuutauyunik tamaptingnit qanurilijutikhaptингни.

**Inuuusivut Anninaqtuq: Nunavumi Pigahuat
Inuk Inminik Inuagitaagani Upidjuutikhanik
Upalugaiyaut (2017-mit 22-mut)**

uqatiaqtuq qanuq aturiangani inulramiit igluit aanniarnaituniklu tuninguiqtirijutinik hulidjutinik hakugikhijaulaaqtut inulramiit annakhimanigini, hivilrnigini, nanminik tuniqhimanigini, inuuhirmilu ayuirutini.

**Ihumagiyavut Qanuriliurutauyuq:
Inulramirningaaqtumik Ihivriurninganik
I humaqatiarnikhamut Ikayuutikhanik
Inulramirnut Nunavumiutanik (2019-mi)**

uqatiaqtuq qanuq "ihuaqhaqhimayut hailiuyaarutinik hulidjutinik, ilaa ulapqidjutinik ilauvigiayayunkluuniit" ikayuutauyut ihuaqtumik inulramiit pivalianiginik, hapiruirniginik, ihumaqatiarniginiklu.

**Una Makimaniq Parnautikhaq 2:
Tamainit Pigiarutauyuq Iligaiqpaaaliriangani
(2017-mit 22-mut)**

takuupkaiyuq hakugikhivaaliriangani inuk, qatangutiriit, nunagiayayumiitlu inuuhiqatiarnirmik, piqariangani atuqtakhanik inuuhirmi ilihaqhimaagakhanik, ikayuqtirianilu pivalanigit havaktukhat.

**Inirnirit Havaanik Atulirumayaainik
(2010-mit 14-mut)**

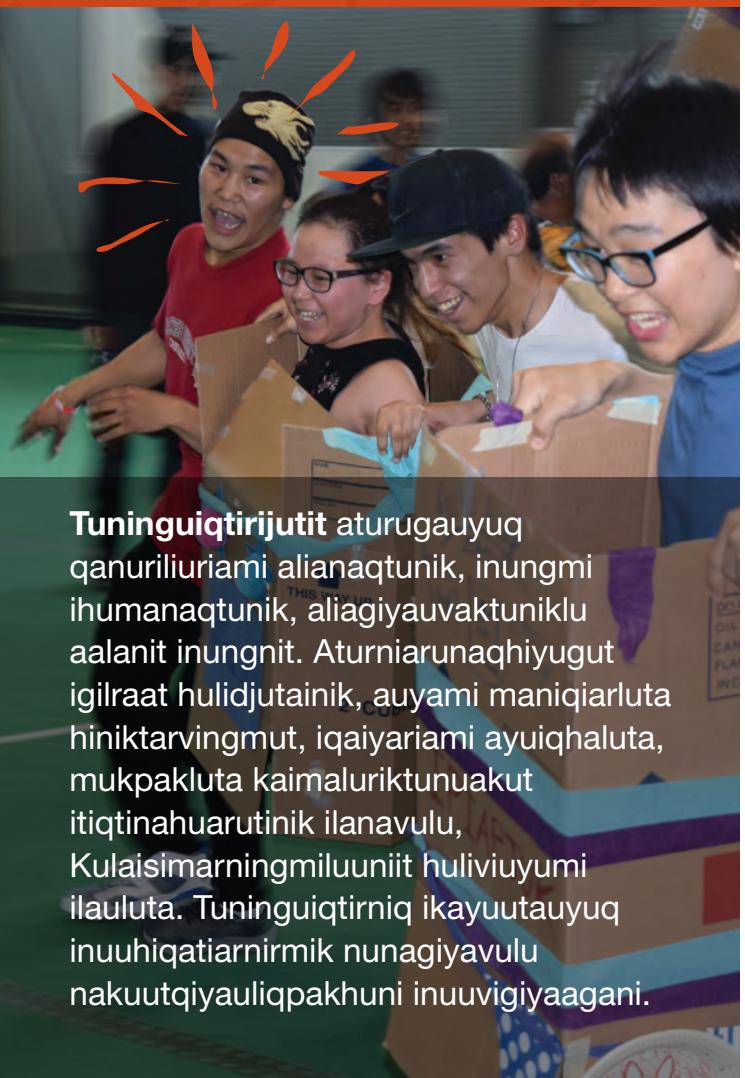
akhuuqhaiyut kavamani havagviuyunik havaqatiriigiangani nakuutqiayamik atuqtitpaaliriangani aannirnaituq inuuhirmik "ikayuqtirianilu inuuhirmi hulidjutinik iqaiyautauyuq ihumami timigiyainilu inirnirit."

Inuudjuhiq

Nunavumi, inuudjuhiqut ilaqaqtuq hulidjutinik nakurutauyunik timiptingni ihumaptingnilu, qatangutiqtingni nunagiyaptingnilu, ilitquhiptingnilu nunagiyaptingnilu. Qauyimayugut ilaa:

Timimi hulidjut aularikhijutauyuq umatiptingnik igutaaqtiluta ubluraaluk. Timiptingni hulidjutiqaqtugut pihugaagapta niuvaavingmut “ulapqitquyauguptaluuniit hilamii”. Imaitut hulidjutit nakuuyut aaniaqtailijutiqtingni atugijutauyulu igataumayumik aanniarunmik.

Tuninguiqtirijutit aturugauyuq qanuriliuriami alianaqtunik, inungmi ihumanaqtunik, aliagiayuvaktuniklu aalanit inungnit. Aturniarunaqhiyugut igilraat hulidjutainik, auyami maniqjarluta hiniktarvingmut, iqaiyariami ayuqhaluta, mukpakluta kaimaluriktunuakut itiqtinahuarutinik ilanavulu, Kulaisimarningmilooniit huliviuyumi ilauluta. Tuninguiqtirniq ikayuutauyuq inuuhiqatiarnirmik nunagiyavulu nakuutqiayauliqpakhuni inuuvigyaagani.

Igilraat hulidjutit ilagiyait aaniaginirmik inuuhiqarnirmi; amigaitut igilraat hulidjutait timimi pidjuutauyut atuqtavakhetiklu maniqami. Nunavumi, atuqpaktugut hulidjutinik aadjikutainik aguniarutinik, iqalukhiurnirmik, paungaqtarnirmik, qiarvaarnirmik, qilautimut numirnirmik, miqhungnirmikluuniit. Igilraat hulidjutait atuqtitjutauyuq, munarijutauyuq ilipqamajutauyurlu Inuit ilitquhianik inuudjuhiiniklu, uuktuqtaulaaqtulu anautikhani tuninguiqtirijutiniluuniit.

Inuit ulapqidjuhiit hulidjutit Inuinait inuit taimani ilauvigiyainik ilihaqtitiyaanani ayuruirutinik, nalunairiangani hakugingniq, aularingniq, inuuhimaarnirmik, quviahuitigyaaganiluuniit. Ilagit ukua ulapqidjutinik huliviuyut, ilaa Ukiuqtaqtumi Ulapqidutinik uvani Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqidutinik.

Ulapqidjutit ihuaqhaqhimayut akitaqtautit malruungnit innungnit ulapqiqatiriiniluuniit maliruakhaqaqtuni agimayurlu naunaitiaqpaktuq ihuaqtumit pitiarunmilu pidjuutauyunik. Nunavumi, ulapqidjutit aadjikutait haakirniup, igluup iluani muqpangmik itiqtinahuarniq itingmiktaqhugu, ikpanmilu muqpangnirmik anauqataqhugu atuqataqtauyut. Ilagiyavut ulapqvaktut alianaqtuni timimilu hulidjutinik ilagitaq akitaqtautivaktut aularitqiyauyuni ayugituniluuniit ulapqiqatiriigutini.

Qinirniq Hivunikhamik

Inuit qauyimaniqatiaqtut nakuuyumik
inuudjuhiq ilaqaarninganik hakugiktunik
qatangutiriinik inuuhirmilu ilaliutinirnik,
uukturiami nutaanik hunanikliqaa,
piyaagani ayuruirutinik, maniqamiitaami,
ilauyaamilu hulidjutini aliahuutiptingni
ilauniriyaptingnik hunamikliqaa
aliagiyaptingnik.

**Tautuktuu-
yaaqtugut
Nunavumik
uvani:**

...Ulapqiniq, timimi hulidjutimik, tuninguiqtirijunmik
qahaktunik, ilauvigilaaqtanik, aturniqaqtunik,
aannirnaitunik, nunagiayuymilu aulapkagauyunik.

...Inuit uuktuqpaktut nutaanik hulidjutinik,
quviahukhutik huligaagamik, pivaliavlutik
ayuruirutinik, quviahukhutik iniqtamingnik,
ikayuqhutiklu aalanik inungnik ilauyaagani.

...Qatangutiriit ilauvaktut igilraat
hulidjutaini katitpauhiinilu
aliahukpakhutiklu atautimiuliraagamik.

...Nunagiayuyut ayuqhimayunik
havaktiqaqtut akiitumiklu ikayuqtunik,
hakugiktunik nunagiayayumi timiuyunik,
atulaaqhutiklu aalatqiinik havaanik,
huliviuyunik, munariyautiaqtuniklu
ulapqivingnik.

...Inuit ilitquhiini inuudjuhiinilu atuqpaktut
ihuaqhautauyut ulapqidjutimik, timimi
hulidjutimik, tuninguiqtirijunmiklu.

...Ulapqiniq, timimi hulidjut,
tuninguiqtirijutlu pivaalirutauyuq
aanniarnainirmik, inuutiarunmik,
nakuutiarninganiklu inuuhiq.

Tikuaqtuiyuq Apqutiptingnik

Inuit ilitquhia aturniqaqtut qanuq inuit Nunavumi atuqtainik aularigiami, qanuriliuqatiriingnirmi, hakugikhivalianirmik inuuqatiriingnirmi, nakuuyunik atuqpagiami, ilihimalutiklu akitaqtautiyaamingni aanniarnaitumik pidjuutikut.

Kavamat Nunavumi ihuaqhainut ukiuqtaqtuup hivunikhanik tikuutiayuvlutik Inuit inuudjuhiini Atuqtunit Inuila Qauyimayatuqaginit pivagianganii igilraat Inuit qauyimayainik ilauyaagani nutaami, ubluntuaraagat pigiarutini. Ulapqiniq, timimi hulidjut, tuninguiqtirijulu agitqiayamik aktuniqarniaqtuq Nunavumi humiluliqaa nunagiyaptingni upidjuutivut pidjuutiqaraagata ukuninga atutauluaqtunit.

Inuuqatigiitsiarniq

Ihumagitiarniq, aanniarnaitumik inuuqatiriingniq, munatiarnirnu avanmut ilituriyauvaktut atuqtauvlutiklu ulapqinirmi tuninguiqtirijunmilu. Ilauvlutik ikayuqtiriini, ulapqiyut ilitpaktut ulapqiqatiriigiammingni, ihumagilugu turhaarvik tamainit iniqtirumayaayuq, ulapqitiarlutilu ihumagilugit maliruakhatt ulapqiqatauyuylu.

Tunnganarniq

Ilaliutiniq, alianaqtut tuninguiqtirijutinik havaat nunagiyauyumilu huliviuyut pidjuutauyut nakuuyunik napatimi inuuhirmilu ilaliutjuhirnik. Havaat, huliviuyut, ulapqiviili angmaumayut, aannrnaitut, atuqtaulaaqtulu upidjuutauyut ilaunirmik aanniarnaituni hulidjutini.

Pijitsirniq

Ulapqiniq, timimi hulidjutit, tuninguiqtirijutiniklu havagviuyut nahuriuyut agiyumik akiitumik ikayuqtinik upalugaiyaiyaagani, aulapkaiyaagani, hiviliqhuriangani, pipkarianganilu aalatqiiinik hulidjutikhainik qatangutiriyamingnit nunaqatigiyamingnilu.

Aajiiqatigiinniq

Ihumaliurniq uqaqtiriingnikut agiqatiriingnikulu hivuliqhuut nunagiayumi pidjuutiqaqtunik hulidjutinik takuupkaiyunik ihumagiyainik, ihariangiyainik, ayuginiginiklu nunagiayumi. Nunagiayumi ilauyukhaugaluit ihmaliurutini akturniqaqtunik qanuriniginik inuuhrirmingni.

Piliriqatigiinniq/ Ikajuqtigiinniq

Hulidjutit ulapqiyaami ulapqiqticarluni, ihuaqhainiq nunagiayumi huliviyumik, akpataamiliuuniit ilihaqtaaraagat una havaqatirigutauyut tamainit pidjuutauyumik.

Qanuqtuurniq

Pidjutiqaliraagamik ulapqidjutinik, timimi hulidjutinik, tuninguiqtirijutiniklu, amigaitqiyauyut havaakhat maniinaugitumit, pivikhaqarnirmik, qahaktunik ihuaqutinik, iglunikuuniit atulaaqtunik. Inuit pipkaiyut ukuninga atuqtakhanik ililaqtut hanaqiturnirlutik ihuaqutiniklu atutiarniginik nakuuyuniklu ihmaliurutik.

Pilimmaksarniq/ Pijariuqsarniq

Ilauyut ulapqidjutini, timimi hulidjutini, tuninguiqtiridjutiniluuniit ilauvutlik, ulapqvivilutik, havaami/ inulramiit hivuliqhuqtit, munaqtit, ulapqipkaiyut, /akiitumiklu havaktut hivuliqtuut ayuruirutinik pivalianirmik. Inuit ihariahuktut atuqtakhanik pivaliayaagani ayuruirutit tautungnirmit, ajuqiqtuinirmit, uukturnirmit, ahuurutmilu.

Avatittinnik Kamatsiarniq

Ilagit tuninguiqtirijutit amihulu igilraat hulidjutainik atuqpaktut maniqami, ilihaivutlik ihumagitiarnirmik munatiarninganiklu nunap, uumayut, avatauyurlu.

Ikajuritti piliuqatauluhi Nunavunmi Ulapqinirmut, Ulapqinikkut Ulapqidjutauvaktut Ulapqipkainikkullu Havauhikhanik

Inuit inuuqatigiingnikkut akhuerutigiyangitni tunngaviuyut talvuuna Havaangit tallimiuyut hivunikhangit, taima hivulliqtigiyut auladjutikharnik ulapqinikkut, iqaiyaliqinikkut, aulatitihimaqtunik hulilukaaktukharnik Nunavunmi.

TIKINAHUARUTIT #1

Aulariktut Inuudjuhiit

Atuqtitpaalirlugu aulariktuq inuudjuhiq akhuuqharlugilu tamaita inuit aularigiangani qanurliqaa, ubluntuaraagat.

Ayurnaituni uqauhirni, aulariktuq inuudjuhiq tukiqaqtuq igutaaqatariaptingni ikhivainaqhimaитumik. Ukiugit ayuginigilu aalatqiit inungmit inungmut, tukiqaqtuq tamaita inuit aularigutinik aadjikiigitunik pigiarutiqaqtut. Igilraat pigiarutit aularigutinik aalagulaaqtulu ukiup ilagani nunagiayunilu.

Tuniqhimagaagapta ayuruiruuniklu igutaariami timivut aalatqiini Pigiarutini, niritiaraagapta hinitiaraagaptalu, qatangutimulu ilanariyavulu aularigaagata, ayurnaitqiyaq aularikhimaariami aaniagitaaganilu atuqtilugu inuuhiriyaqtu.

Akhuuqhariangani aulariktut inuuhirmi, piniaququt:

- Atuqtitpaalirlugut aturninga aularingniup ubluntuaraagat aalatqiini pigiarutini qauyipkaiyaaganilu qanuq inuit timimigut aularingniginik taja inuuhirmingni.
- Ikikligiarlugit ayuqhautit timimi hulidjutinik ilaa akituniginik, aularutini, piqutini, piqaqpalaagininganilu aannirnaitunik inikhanik.
- Ilihaqtilugit inuit aturninganik ikiklivaaliriangani ikhivainarniq inuuhirmi mikhivaalirlugilu ilituqhainirmik pivikhaqarningmik.
- Ikayurlugit inuit pivalianigini aularitarutimingnik, tuniqhimajutimingnik, ayugijutimingniklu aularigiammingni ulapqinirmi, tuninguiqtirjutimi, ulapqinirmi, igilraalu hulidjutaini inuuhirmingni tamaini.
- Agiklipkariarlugit pivalianigit aturluaqpaktut igutaarutini ayuruirutinik.
- Akhuuqharlugit nutaqaat “ulapqiyaagani hilami” upitpagianganilu ihuaqhaqhimagituni, ihumamingnik ulapqidjutinik.

**“Inuit ilituriqataginmata
pihugiami niuvigvingmut,
paungaqtariamiliuuniit,
hilamiiginariamiliuuniit
nakuninganik ilingni.”**

TIKINAHUARUTIT #2

Iliharvikhanik Ikajuutikhainniklu

“Aturniqatiaqtuq
piqariami ulapqidjutinik
tuninguiqtirijutiniklu
ikayuutaungmat nutaqanik
hapiruriangani inmingnik.”

Piqatiariangani aalatqiinik atuqtakhanik tamaita inuit ilauvagiangani aannirnaituni, ilaliutitarutini, atulaaqtuni, ilitquhirmilu aturniqaqtunik ulapqidjutinik, timimi hulidjutinik, tuninguiqtirijutiniklu.

Tuninguiqtirijutit havaat ikayuutilu atuqtitauginaqtut hamliuyunit manikhakhiugitunilu ikayuqtiriinit inungnit. Tuninguiqtirniq takuupkaiyuq inuit ihumagiyainik qanuriniginiklu qahaktuniklu atulaaqtunik ihuaqutinik igluniklu.

Ulapqinirmi havaat pipkaiyut ihuaqhaqhimayunik atuqtakhanik pivaliayaagani aturluaqtunik ayuruirutinik, ilaujutimik aliahugiami, ihuaqhivaaliriangani uukturnikut akitaqtautiniklu, aturlunilu ayugitunit akitaqtautijutinik agiyuni ulapqiviuyuni.

Ikayuqturiangani pipkainingani havaanik ikayuutiniklu, imailiurniaqugut:

- Akhuuqhailuni ilaunirmik aalatqiini ulapqidjutini alianaqtunik, inuuqatiriigutinik, aanniarnaituniklu.
- Amigaiqpaalirlugit ilauningit Inuit Ulapqidjuhiini.
- Ihuaqharlugit Ulapqiqatiriit Nunavumi ilauniginik agiyuni ulapqiviuyuni.
- Ayurnaitqiyauliqtilugu tamainit ilauyaagani nunagiayumi tuninguiqtirijunmi ihumagiligut ukiugit, arnaukpa/agutaukpaluuniit, pidjuutauyunik, ayugijutainiklu.
- Atuqtitpaalirlugu nunagiayumi tuninguiqtirijutimik upalugaiyaunmik piqariangani ihuaqhaqhimayunik ihuaqhaqhimajutiniklu ulapqidjutimik, timimi hulidjutimik, tuninguiqtirijutimiklu qahaktunik tamaini nunagiayayuni.
- Munarinarirlugit, atulaaqtut, aturniqaqtulu manikhaakhat ikayuutauyut aalatqiinik havaanik, huliviayunik, ayuiqhajutiniklu.
- Amirilugit ilituqharlugilu ilauniginik ulapqinirmi tuninguiqtirijutimilu.

TIKINAHUARUTIT #3

Hivuliqhurnirmik Ayuruirutiniklu

“Ulapqiniq piruqhaiyuq
ipiraingitniq naalakniqlu
pivaliqtitalu inminik
pinahungarniq.
Qunngiaqtavut ulapqiyivut
piruqni ilitnilu ilikkuqtut
ilauyutlu ilagiinut. Tapkuat
pivaliayut ulapqiyiuniq
amihutlu kamayinguqpaktut
hivuliqtitlu.”

Havaktikhaqhiurlutik, ayuqiqtuilutik, pihimainarlugilu ulapqinirmi tuninguiqtirijutinilu havaktut, akiitumiklu ikayuqtut, inulramiilu hivuliqhuqtit. Atuqtitpaalirlugu havauhikhamik atuqtakhanik havaqatigilugilu ayuitiariangani havagviuyumi havaktut.

Ulapqiniq, timimilu hulidjut, tuninguiqtirijutimiklu havagviyuq hakugiktuq havaktimingnit, akiitumik havaktut hivuliqhuqtit, munaqtit, aulapkaiyut, katimayinilu ilauyut. Aulaniqatiarnigit havaat, ikayuutit, hiliviuyulu pidjuutiqaqqtut ayugitunik inungnik upalugaiqhimayunik, iqiahugitunik, havalalaal ualatqini hivuliqhuutinik ilaajutini.

Hivuliqhurnirmik pivalianiq ayuqahajutiniklu pivaalirutauyuq ayuruirutinik nunagiayptingni ilihautivlugilu inuit ayuruirutinik aturniqaqtunik ahiini havauhirni (ila munariningagut manikhaat, munarininganik havaktut, ihuagharniginik huliviuyuq, taimaitut).

Hakugikhivaaliriangani hivuliqhurniq ayuruirutilu, imailiurniaququt:

- Atuqtitpaalirlugit Inuit hivuliqhurniit ulapqidjutini tuninguiqtirijutinilu katimayini ilauvlutik, munaqtit, aulapkaiyulu.
- Upipkaklugit Inuinaugit havaktut, munaqtit, ulapqipkaiyut, akiitumiklu ikayuqtut qauyivaaliriangani Inuit ilitquhiinik, uqauhiinik, inuudjuhiiniklu.
- Ayuqiqturlugit inulramiit hivuliqhuriangani tuninguiqtirijutini nunagiayayunilu havaanik huliviuyuniklu, qauyivaalirianganilu havauhirmi atulaaqtunik tuninguiqtirijutini ulapqidjutinilu.
- Pivalialutik munaqtikhanik aulapkaiyuniklu Kanatami Munaqtit Ilitariyauniginik Havaakut ilihautinilu ilitariyauhimayunik kanatami ulapqiyuliqiyit timiuyumit, ayurnaitaraagat.
- Ikayurlugit ayuginiginik nunagiayayumi tuninguiqtirijutini havakhimaqahtutik ayuqhanirmit, ijuarnirmit, ayuruirutainik pidjuutiqaqqtunik havagvikhamik qanuriniginik.
- Ikayurlugit kamitiuyulu ataniqtuuyut ayuqahajutinit ijuaqhijutinilu.
- Qauyipkarlugit naahuriyakhaniklu pigiarutinik havaktikhaqhiurnirmi, ayuqhanirmi, ilitariyaunigit akiliqtugaugitunik havaktunik.

TIKINAHUARUTIT #4

Ilaliutinik Havaqatiriingnirlu

**“Nunagiyaptingni ilauyut
munahiturniqtut pikpaguhukhutiklu
inuit. Ikayuqturumainaqtut
nunagiyauyunik.”**

Hakugikhivaalirlugit ilaliutiginigit nunagiayuuni, humiluliqaa kavamani havagviuyunik, tamaini havagviuyuni ayurnaitqiyauliriangani havaqatiriingnirmi.

Inuit aaniagitqiayuut nunagiayuulu hakugitqiayuut havaqatiriikagamik tamainit atuqaarumayamingnik.

Ayurnaituq nunagiayuuni ilaujutiqaqtulu agiqatiriigiami una ulapqiniq, timimi hulidjutimik, tuninguiqtirijunmik aturniqaqtut atuni qatangutiriinilu aaniagitaagani, inuuhiqatiariangani, nunagiayuymilu inuuhiqatiariami. Ayurnaigituq nuutaagani pitquhirmiit havaqatiriigiamilu pivagiangani tamainit iniqtigakhanik.

Nakuutqiayamik ilaliutiyaagani havaqatiriigiamilu aalalu, imailiurniaqtugut:

- Atuqtitpaalirlugu nakurutaunigit ulapqiniup, timimi hulidjutip, tuninguiqtirijutiplu ilaliutilugilu qanurinigini piyumayainik aalat kavamani havagviuyut.
- Agikligiarlugit nakuruyaayuut inuuqatiriigutit havaqatiriikhimaarlutiklu tuhaumajutilutiklu ilauyut nunagiayuulu.
- Akhuuqharlugit nunagiayuymit nunamilu havaqatiriigutit ikayuqtiriigutilu aturiaqaqtut aalatqiini ulapqidjutini tuninguiqtirijutinilu hulidjutit.
- Pivalianinga atuhimaarlugilu kanatami hilaqyuami ilaliutinigit takuupkaiyaagani Nunavumik humiliqaa Kanatami hilaqyuamilu.
- Pipkariangani ayuitarutinik pivalianiq qaritauyakut takujutilutiklu katimaqatiriingnikut atuqtakhanik.
- Qaitqulugit Inuinait inirnirit ayuqiqtuiyaagani ulapqinikut tuninguiqtirinikulu hivuliqhuqtut.
- Ilaliutilugit ulapqiniq tuninguiqtirinirlu pulaaqtuliqinirmut manikhaqhiurutiniklu pivalianinganik takuupkailuni maniliqinikut ikayuutikhanik aadjikutaqangitunik huliviuyunik Nunavumi manikhaqhiurutini.

TIKINAHUARUTIT #5

Inikhat Inigiyauyulu

“Inikhaq inigiyauyuluuniit,
ikayuutilu kinamiliqaa
munaqtimitut anautaulaaqtut
inuuhirnik.”

Atuqtilugit amigaitqiyanik iglumi hilamilu ulapqivingnik inikhaniklu ulapqiviuyukhanik, timimi hulivikhanik, tuninguiqtirivikhaniklu. Ukua inikhat inigiyauyulu aannirnaitaagani pihimalugit, halumalutik, qahaklutik, atuqtauuyaaganilu tamainit inungnit.

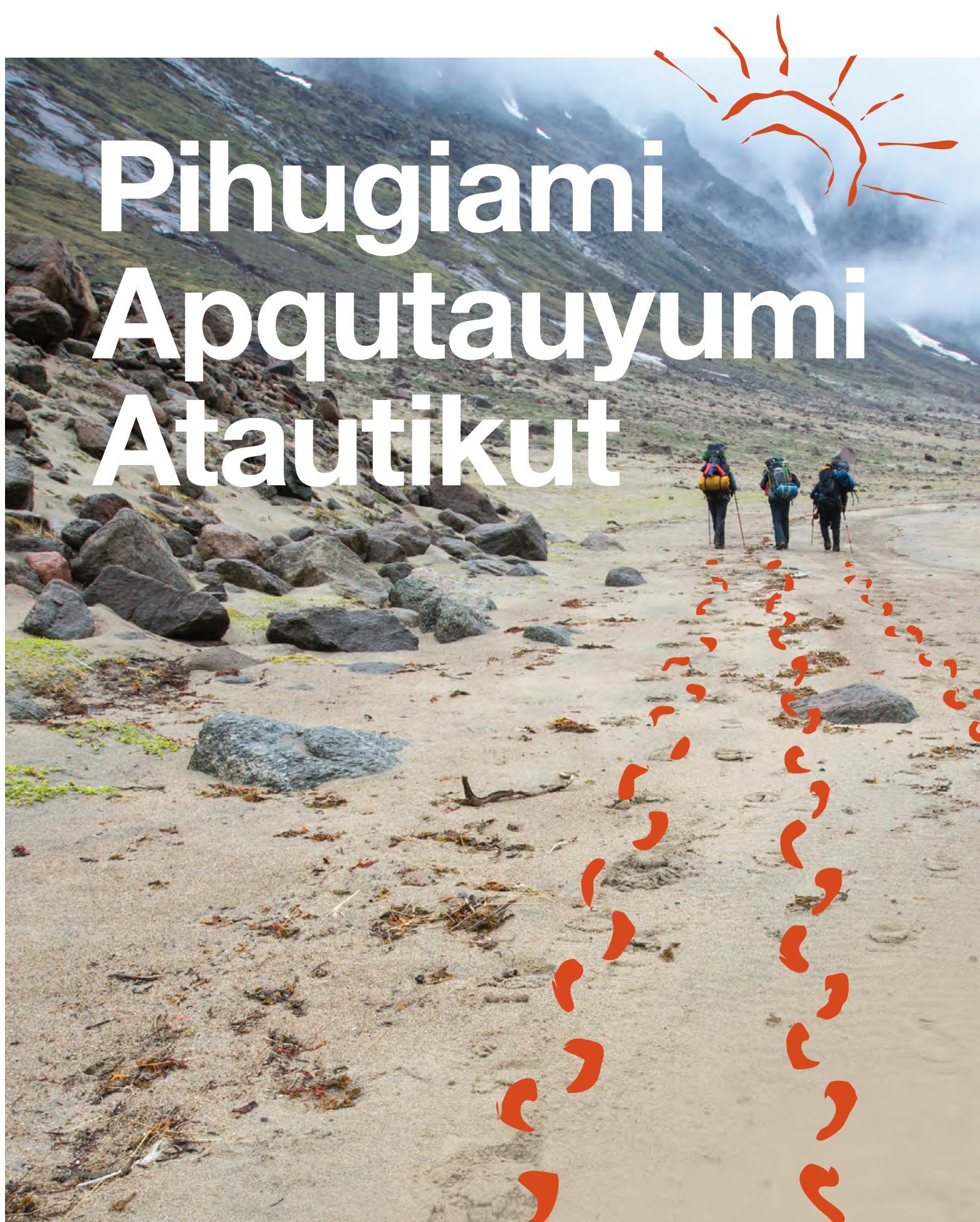
Nunagiayut ihariahuktut inikhanik inigiyauyuniku atuqtitiyaagani havaanik ikayuutiniklu aulariqtunik inuuuhirnik. Inuit ilauvaktut ulapqiviit aannirnaikagata, angmaqataraagata, atuqtakhaqatiaqtulu piqutinik ulapqiyaagani.

Nunavumi, inuit ulapqiviit hilamilu inikhat amihunik ulapqivikhanik tuninguiqtirijutiniklu akituyut aturami. Hanayakhat, havauhiinik, munarjutiniklu akitunigit havaat aulapkagauliqpaktut utuqautqiyabit haakirviit, iliharvingmi ulapqivingnik, utuqaguliqtuniklu kamiunitihaani – piyuituluuniit. Piqutikhat atuqtitjutit agiyumik manikhaanik akituutqiyaanik uuma Qanurininganit.

Ikayuqturiangani aannirnaitut, tuyurmitiarviit, qahaktulu inikhat inigiyauyulu, imailiurniaqtugut:

- Agiklipkarlugit ikayuqtiriigutit amigaiqpaaliriangani qafiuunigut inikhat inigiyauyulu qahaktut nunagiayuuni.
- Ilaliutilutik aalalu havagviuyut qiniriangani qanuriliuruhikhanik inulramiit igluukhait iniqtiriangani ihuaqtikhalu nunagiayuuni.
- Atuqtitpaalirlugu ayuqhaniq munarjutauqataqtulu aturlugit ulapqiviit halumatiariangani, aannirnaitaagani, qahakpagianganilu.
- Akhuuqharlugit nunagiayuuni hanaqiturniriangani atunigini taja inikgiayut atuqtitiyaagani hanauyautinik ilitquhirmilu hulidjutinik ilagiyainik tuninguiqtirijutini havaamingni.
- Ikayurlugit nunagiayuut ikiklivaaaliriangani ayuqhautauyut ulapqivingnik atunigini kinaluliqaa tuyurmitiarriangani.

Pihugiami Apqutauyumi Atautikut

Nunavumi, inuudjuhikut aularikhimariami. Uma Qanurininga iniqhiyut apqutikhamik hivumut atuqtukhanik qulini ukiuni. Nutaagugituq apqutikhaq, kihiiani agiklivaalirutauyuq humigaarniriyaptingnit hunaniklu qauyimayaptingnik aulaniqatiaqtunik. Apqutikput maliruarutauyuq ihumatuniginit havagvipta, ukiuqtaqtumi kanatamilu atuqaarumayanit, nipainit inulramiit inirnirilu, kagiqhimayaaganilu ulapqiniq, timimi hulidjut, tuninguiqtirijutiniklu ikayuutauyut aaniagitaaptingni hakurigiamilu.

Piqaqtuq amihunik tuniqhimayunik ulapqidjutinik tuninguiqtirijutiniklu havaaqaqtut akiitumiklu havaktu ukiuqtaqtuutiptingni. Kavamat Nunavumi Ulapqinikkut Hulilukaarutikhanullu Havagviat havaktit pipkaiyut hivuliqhurnirmik, munaqhivlutik aituutinik, ikayuutiniklu havaamik, ihuaqhaivlutik Ulapqiqtiriit Nunavumi ilauyaagani agiyuni ulapqiviuyuni, pivalianiginiklu Nunavumi Inulramiit Takuupkajutiqaqqtut. Inuit tuninguiqtirijutait pipkagauyut nunagiyauyumi amigainiqhanilu hamliuyuni atauhirmik amigaitqiyanikluuniit tuninguiqtirijutinik havaaqaqtunik. Manikhaqhiugitut ikayuqtiriit pipkaiyulu aalatqiinik havaanik.

Nunavumi inulramiit qauyimayut aularigami upihimainarianganilu nakuuyunik pinahuaqtanik ikayuqtut inmingni aaniagitaagani quviahugiangani. Kagiqhimayut ukua ulapqiniq, timimi aularigutit, tuninguiqtirijutinilu ulapqidjutinik aturniqarniginik ikiklivaaliriangani ahiruqtirinirmik, inuuhirmi ayuqhautinik, pitiarutaugitunik, ihumalungnarningani nanminik inuarnirmiklu. Ilauniq ulapqinirmi, igilraat hulidjutaini, tuninguiqtirijutinilu hakugikhijutauyut ilaliutimingni Inuit iiltquhiini; hapisirirutaualiruti, tuniqhimatiarnigin, aliahungnirmingnilu; naupkaiyuq ayuqhautinik ihuaqharniginik ikayuqtirii amigaiqpalianiginik; iliharvingmi ilauginarnignik, akiitumik havangnirmik, havauhikhamiklu qauyimanirmik. Inulramiit pilaaqtut hivuliqhurnirmi ayuruirutinik iliarnirmiklu atuqtunik Nunavumi Inulramiit Takuupkainiginik Havaami ahiihilu atuqtukhani.

Nunavumi inirnirit uqaqhimayut ihumagiyamingnik aularikpaaliriamingni, timimingni ihumamingnilu. Inirnirit qauyimayut uqauhirmingnik, inuuhirmingnik, ilitquhirmingnik, igilraalu inuuhirmingnik. Qauyimayut ayuqiqtuiyaminingni uqarumavlutiklu qauyimayamingnik akiitumik ikayurlutik ijuaqtaulutiklu. Ulapqiniq, timimi aularingniq, tuninguiqtirijutiniklu haavigiyut amihunik atuqtakhainik inirnirit upipkariangani hivuliqhurianganilu.

Naalangnirmit, ilitaagani avanmut inungnit, piyaaganilu maliruarhanik ukiuqtaqtumi kanatamilu atuqaarumayanit, hakugikhivaaliqtugut. Hakugitqiayaulirupta, ayurnaitqiyauniaqtut pihugiami apkutikhamik iniqhimayaptingnik, kituliqaa ikayuqtiriiklutik avanmut nunagiyauyulu aulaniginik hivumut atautikut.

Tikitakhaa

Una 2030 ukiuq ugahiktuyaaraluaqhuni, atuqtakhat qulit ukiut anigurniarmiyut qilamik. Havaqatigiingnikut, agiklivalianigin hakugingniriyavut, maliruakhaqarlatalu Qanurininganit tautuktuuyaqaqtauyunit iniqtigakhanilu, qaniklivaliayugut qanurinikhaanik aturniqaqtunik uvaptingnit.

Havauhirivaktaraluavut aallangurniarunaqhiyut tukliinni qulini 10 ukiuni, kihimik akhuurutigivaktavut aanniaqtailinikkut inuuhiringnaqtumiklu inungnut, nunallaanut, nunamullu aallangurunaittuq.

**Nunaliit Aulajut
tuniqhimajutikput
aulaliriaptingni
hivumut atautikut.
Qauyiniaqugut
turaarvigiayaptingni
ihuaqtumik
turaarvikhamut
qaniklivalianinganiklu
tikitakhaptингnut
imailikpat:**

...Inuit inuuqatigiingnikkut akhuerutigiyangit pivaliajutaukpat ulapqinirmi tuninguiqtirijutinilu ilaujutinilu Inuit ilitquhiinik hulidjutaini ulapqidjuhiinilu tamainit atuqtauliqata.

...Aalat kavamanit kavamaugitunilu timiuyut kagiqhikpata nakurutauniginik ulapqidjutit, timimi aularigutit, tuninguiqtirijutiniklu ihumagitiaqhutilu havaqatiriitiarnirmik tamainit atuqaarumayainik qanuriliniqhaihniklu.

...Nunagiayayut piqaqtut ihariangiyamingnik ihuaqtumik aalatiiniklu havaanik ikayuutikhaniiklu, inikhaniklu inigiyauyuniklu munariyautiaqtunik, ihumalungnaitunik, aannirnaituniklu.

...Humiliqaa ukiuqtaqtumi, piqaqtuq havaqatiriinik hakugiktunik, ayugitunik ulapqinikut tuninguiqtilinikulu hivuliqhuqtinik, havaktinik, akiitumik ikayuqtunik, timiuyuniklu.

...Amigaitqiyat inulramiit hivuliqhurnikut ayuruirutiqaqtut atulaaqhutiklu havauhikhamik atuqtukhanik havakhimaarvikhaniklu havagviuyumi.

...Aliagivaliaqinaqtavut initqittavut quviahuutiqarianganilu aulaniqatiarniriyavut ilauvluta, ulapqiqatauvluta, munaqtiuvluta, aulapkaivluta, akiitumiklu ikayuqtuvluta.

...Inuit ilitaqhiyut inungmit, inuuhirmi, inuuvigiyaptingni, manikhaqhiurutini nakurutauniginik pidjuutiqaqtut ulapqinirmit, timimi aularingnirmit, tuninguiqtirijutimilu.

...Nunagiayayut atulaaliqtitauyut piyaamingni ukua ulapqidjutit, timimi aularingniit, tuninguiqtirijutilu ikayuutauniginik aanniarnainirmi, inuuhiqatiarnirmi, nakuuyumiklu inuutiarutinik amihuni ukiuni atuqtukhani.

Piksaliuqtigiyai

QANNGA

Qaunaq, Neil. *Haakiq Hiqinnngiliqtumi*. 2019. Igulik, NU.

ILUANI HIVULLIQPAAP MAKPIRIVIA

Connelly, Veronica. *Anaulihaqtut Ulapqiyuni Ayuitniqpaq*. 2019. Kangiqliniq, NU.

MAKPIRNIA 2–3

Gohl, Thorsten. *Tilrautaqmiq Tigumiartuq, Pingangnaani Kanata Auyami Ulapqiyut*. 2019. Swift Current, SK.

Jones, Curtis. *Auyami Iqalukhiuqtut*. 2017. Iqaluit, NU.

MAKPIRNIA 4–5

Theriault, Vincent. *Ilagiiit Nunavut Angutit Haakiqtit, Kanata Ukiumi Ulapqiyut*. 2019. Red Deer, AB.

Hickey, Hayden. *T-Muqpak Auyami Ublukkut Ilighaqtut*. 2019. Salliq, NU.

MAKPIRNIA 6–7

2018 Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqiyut Nayuqtauyut

Katimayit. *Ilagiiit Nunavut Ikpatmi Anauligaqtit, Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqiyut*. 2018. Fort Smith, NT.

Munaqhiliqiyitkut, Kavamatkut Nunavut. *Kanuuqtut*. 2016. Nunavut.

Ilinniaqtuliqiyikkut, Nunavut Kavamanga. *Ilihainiq Miqhurniq*. 2018. Qurluqtuq, NU.

MAKPIRNIA 8–9

Lemire, Fred. *Qinmiruyaqtut*. 2009. Iqaluit, NU.

Hickey, Hayden. *Aqhaqtut Anauligaq, Auyami Ublukkut Ilighaqtut*. 2019. Salliq, NU.

Brosha, Dave. *Iqalukhiurniq*. 2011. Qurluqtuq, NU.

Kavamatkut Nunavut. *Aputmi Anauligautit*. 2015. Iqaluit, NU.

Brosha, Dave. *Qllautyaqtut*. 2010. Qurluqtuq, NU.

MAKPIRNIA 10–11

Kavamatkut Nunavut. *Nutaqat Hilami Anirtut*. 2010. Kangiqliniq, NU.

Currie, Dawn. *Angiyuq Akinahuat Aqpaliutiyut, RPAN-kut Inulrammiit Hivuliqtit Ilighaqniat*. 2019. Yellowknife, NT.

Chapman, Malaya. *Paunngartaqniq*. 2019. Nunavut.

Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqiyut Hi laqyuaqmi
Katimayralaat Qaritauyakkuvia tamnalu 2018
Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqiyut Nayuqtauyut Katimayit.
Ilagiiit Nunavut Ukiuqtaqtumi Ulapqiniq, Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqiyut. 2018. Fort Smith, NT.

Friesen, Lee. *Ilagiiit Nunavut Judoqtut, Kanata Ukiumi Ulapqiyut*. 2019. Red Deer, AB.

MAKPIRNIA 12–13

Northwestelkut/Cassey Lessard, Ukiuqtaqtumi Unipkaq.
Ilagiiit Nunavut Qinmiruyaqtii. 2020. Iqaluit, NU.

MAKPIRNIA 14–15

Gohl, Thorsten. *Ilagiiit Nunavut Aqnat Iglup Iluani Vaalipaqtit, Pingangnaani Kanata Auyami Ulapqiyut*. 2019. Swift Current, SK.

Currie, Dawn. *Qiyukmun Aqpaliarniq, RPAN Inulrammiit Hivuliqtit Ilighaqniat*. 2020. Winnipeg, MB.

Ulapqiniq Ulapqiliriyitlu Havakvia, Kavamatkut Nunavut.

Nunavut Inulrammiit Kivgaqtii, Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqiyut. 2018. Hay River, NT.

Currie, Dawn. *Ublukkut Ilighaqtut Parnaiyainiq, RPAN-kut Inulrammiit Hivuliqtit Ilighaqniat*. 2019. Yellowknife, NT.

Ruiz, Katelyn. *Ilagiiit Nunavut Patminton, Kanata Ukiumi Ulapqiyut*. 2019. Red Deer, AB.

Brosha, Dave. *Pigiaqtitiit Nutaqat*. 2003. Qausuittuq, NU.

Gohl, Thorsten. *Ilagiiit Nunavut Wrestling, Pingangnaani Kanata Auyami Ulapqiyut*. 2019. Swift Current, SK.

Lemire, Fred. *Igluliurniq, Toonik Tyme*. 2014. Iqaluit, NU.

MAKPIRNIA 16–17

Ukiuqtaqtumi Piqaqni/Niniupnorth. *Hungayartuq Guulit*. 2019. Nunavut.

MAKPIRNIA 18–19

Ukiuqtaqtumi Piqaqni/jcamantea. *Iqalukhiurniq Cresswell Baymi*. Atungittuq. Creswell Baymi, NU.

Lemire, Fred. *Hituagattarniq*. 2007. Iqaluit, NU.

MAKPIRNIA 20–21

2018 Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqiyut Nayuqtauyut

Katimayit. *Ilagiiit Nunavut Dene Ulapqinit, Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqiyut*. 2018. Hay River, NT.

MAKPIRNIA 22–23

Maerzluft, Natalie. *Baffinland Uyarakhieuqtit Ulapqiliriyit Hivuliqtii Ukiumun, RPAN-kut Aittuqtuiyut*. 2018. Iqaluit, NU.

McDonald, Simon. *Angut Ulapqiyi Ukiumun, Ulapqiniq Aittutit*. 2018. Iqaluit, NU.

MAKPIRNIA 24–25

Currie, Dawn. *Ublukkut Ilighaqtut Parnaiyainiq, RPAN-kut Inulrammiit Hivuliqtit Ilighaqniat*. 2019. Yellowknife, NT.

MAKPIRNIA 26–27

Ducharme, Steve/Nunatsiaq Tuhagakhaliqiyit. *Iqaluit Naluuyaqvia*. 2017. Iqaluit, NU.

MAKPIRNIA 28–29

Brosha, Dave. *Pihungnia Apquta*. 2013. Pangnirtuuq, NU.

MAKPIRNIA 30–31

Hiqiqtailiniq/Demeester, Isaac. *Taiguhiituq*. 2019. Ikpiarjuk, NU.

ILUANI TUNNGUATA

Avatiliqiyikkut, Kavamatkut Nunavut. *Pitquhit Nautiat, Ilitlugit Tukliriit*. 2016. Niaqunnguq, NU.

